

Het draait allemaal om de bodem

Een kilo zuivere stikstof uit kunstmest die niet wordt opgenomen door de plant, zorgt in de bodem voor de afbraak van honderd kilo organische stof

Gebr. Bressers in Oirschot werkt strikt genomen niet biologisch, en zelfs niet volgens Milieu- of Groenkeur. Maar als je een paar uur met vader en zoon Harrie en Paul Bressers aan de koffie hebt gezeten en door de kwekerij hebt gelopen, weet je dat het een kwestie van tijd is voordat het Skal-bordje aan de voordeur wordt geschreefd.

Auteur: Hein van Iersel

Vader Harrie is daar overigens minder stellig over. Hij wil zich niet vastleggen. Voor een deel misschien valse bescheidenheid, maar wellicht ook omdat vader en zoon niet zozeer gaan voor de extra verkoopkansen door het certificaat op zich, maar omdat zij er persoonlijk van overtuigd zijn

dat deze manier van werken de juiste weg is. Dat verklaart ook waarom Gebr. Bressers zich niet heeft aangesloten bij Milieukeur of Groenkeur, terwijl het bedrijf inmiddels waarschijnlijk veel duurzamer werkt dan deze keurmerken vereisen. Daarnaast lijken de kwekers haarfijn door te heb-

ben dat je de bodem niet kunt dwingen. Het is veel moeilijker om het bodemleven op te bouwen dan om het met een paar bespuitingen tot nul te reduceren. Een goed bodemleven is een kwestie van lange adem. Harrie Bressers: 'Dat merkte je goed toen we net begonnen met grasbanen

6 min. leestijd

tussen de bomen. In het begin concurreren die grasbanen wel degelijk. Pas als de bodem beter in balans is, leveren die grasbanen groeiwinst op.' Als ik met vader en zoon door de kwekerij loop, laat Bressers senior zien wat een goed uitgebalanceerd bodemleven inhoudt. Hij graaft een handvol grond onder de pas aangeplante spullen op. 'Zo moet grond ruiken. Eigenlijk als bosgrond. Je kunt zien dat er nu nog een hele dijk afgemaaide grassprietten op ligt. Die zijn over goed anderhalve maand allemaal weg. Ze worden door het bodemleven en de regenwormen de grond in getrokken.'

115 kilometer

115 kilometer lang zijn de grasbanen die bij Gebr. Bressers zijn te vinden. Het maaien van al die grasbanen kost al met al drie volle dagen. Het bedrijf doet dit met een Perfect-cirkelmaaier die in de fronthef zit gemonteerd. Het maaisel wordt aan de zijkant uitgeworpen over de plantstrook heen, die onkruidvrij moet blijven. Het grootste probleem van de kweker is niet het bestrijden van ziektes en plagen in de kwekerij, maar het onkruid onder de bomen. In de plantstrook dus. Bressers senior ziet het niet zitten om met vingerwieders of andere manieren van mechanische onkruidverwijdering aan de slag te gaan, omdat dit niet werkt tussen het gemaaid gras. Er zit dus voorlopig niets anders op dan chemische bestrijding. Meer dan een of twee keer per jaar zou het niet nodig hoeven te zijn. Harrie Bressers: 'Ik wil zo veel mogelijk wortels, groei en bodemactiviteit in de plantstrook en zo weinig mogelijk onder de grasbanen. Bij herplant heb je dan een vitaal en compact wortelstelsel, dat ook weer sneller aangroeit.'

Akkerbouwgrond

Het beste bewijs van de zeldzame focus die het bedrijf heeft op het welzijn van de bodem, ligt echter niet in de kwekerij, maar juist in de grond die niet in productie is voor het kweken van bomen. De Oirschotse kwekerij is ongeveer 40 hectare groot. Alles in eigendom. Iets meer dan de helft daarvan is op dit moment beplant met bomen. De rest (18 hectare) wordt gebruikt als akkerbouwgrond. Na een cyclus van gemiddeld vijf jaar bomen wordt de grond in vier tot vijf jaar weer klaargemaakt voor een nieuwe teeltcyclus bomen. Het eerste jaar na de bomen wordt mais of soedangras gezaaid, daarna een jaar wintertarwe en Japanse haver als groenbemester in hetzelfde seizoen en vervolgens een seizoen *Tagetes* of graan. Deze unieke vorm van teeltwisseling heeft het bedrijf door de jaren heen zelf ontwikkeld en zal verder in ontwikkeling blijven. Belangrijk daarbij is dat de grond tussen de periodes met

bomen ook geld moet opbrengen, al is dat vaak niet veel. Een van de dingen die nog ter discussie staan, is het inzaaien van de grond met mais. Mais is een makkelijk gewas in het jaar nadat de bomen weg zijn. Je hoeft weinig aan de bodem te doen. Anderzijds geeft mais ook weinig terug wat betreft verbetering van het bodemleven. Dat komt, aldus vader en zoon Bressers, doordat er in vergelijking met bijvoorbeeld Japanse haver of granen weinig wortelmassa in de bodem achterblijft. Het voordeel van het eerste jaar mais is wel dat de wortels die in de bodem achterblijven goed worden afgebroken. Harrie Bressers houdt het daarom niet voor onmogelijk dat er op termijn een ander gewas voor mais in de plaats komt.

Paul Bressers

REGIO IN BEELD

Lieveheersbeestje

Zoals gezegd wordt er behalve tegen onkruid weinig gespoten in de kwekerij. Tegen luizen bijvoorbeeld wordt eigenlijk niet gespoten. Bressers laat mij bij een ronde door de kwekerij zien dat er op beuk wel degelijk wat luis te vinden is, maar dat hij daar niets aan doet. 'Spuiten tegen luis betekent ook spuiten tegen de natuurlijke vijanden van luis, zoals het lieveheersbeestje. Ik kijk nu of er luis in zit, maar dat heeft eigenlijk helemaal geen zin; ik ga er toch niets aan doen. Daarbij komt dat de luizen die er nu zitten, meteen ook wintervoorraad voor de natuurlijke vijanden zijn. Als ik nu spuit, begin ik het volgende jaar met een gigantisch luizenprobleem.'

Jeugd

Paul Bressers is een van de vier kinderen van Harrie Bressers. De andere kinderen zitten voor een deel wel in het groen, maar niet als boomkweker. Dat geldt ook voor de kinderen van de andere oprichter van het bedrijf, Jan Bressers. Ook hij heeft vier kinderen, maar geen van zijn nazaten toont tot nu toe interesse om het bedrijf over te nemen.

Paul Bressers is met zijn twintig jaar natuurlijk nog heel erg jong om het bedrijf over te nemen. Dat hoeft ook nog niet. Vader Harrie Bressers is pas 53,

dus mag zelf ook nog even aan de kar trekken. De theorie die vader Harrie aanhangt over het belang van de bodem, onderschrijft hij wel voor de volle honderd procent. Hoewel je in het interview duidelijk kunt merken dat Harrie Bressers door ervaring wijs is geworden en met eigen ogen heeft gezien wat werkt en wat niet werkt.

Melk

Oorspronkelijk waren de gebroeders Bressers melkveehouder, toen zij door een vriend van de

familie werden geattendeerd op de boomkwekerij. Deze vriend zocht een perceel om wat bomen op te telen. Daardoor kwamen de broers in aanraking met een tweede tak. De rest is inmiddels historie. De vriend kwam te overlijden, de gebroeders namen zijn activiteiten over en namen weer later afscheid van hun melkkoepen. 'We zagen het niet zitten om zeven dagen per week, 24 uur per dag bezig te zijn met het bedrijf.'

Wat je zou kunnen beschouwen als een soort erfenis van het voormalige melkbedrijf, is de overtuiging dat het bedrijf zo veel mogelijk alles zelf moet doen. Alle grondbewerking wordt door eigen mensen en met eigen machines uitgevoerd. Als ik met vader en zoon door de schuur loop, blijkt die dan ook helemaal vol te staan met machines. Genoeg om een bescheiden loonbedrijf te starten. Een andere reden om zo veel mogelijk zelf te doen, is de angst voor knolcyperus. Knolcyperus is bezig aan een stevige opmars in de streek en die verspreiding vindt vooral plaats door loonwerkers. Knolletjes van dit gehate gewas worden meegenomen aan een frees of een andere grondbewerkingsmachine. Als je grond eenmaal besmet is met het onkruid, raak je het bijna niet meer kwijt. Dat wil zeggen: bestrijden kan, maar alleen door de inzet van heel veel chemie. En de NAK kan hierdoor een leveringsverbod opleggen.

Organischestofgehalte

Het kernwoord van een zo natuurlijk mogelijke manier van kweken, is volgens vader en zoon waarschijnlijk het organischestofgehalte. De kunst is dat zo hoog mogelijk te krijgen. Dat is moeilijk, heel moeilijk zelfs. Hoe hoger het percentage organische stof in de bodem, hoe actiever het bodemleven en dus hoe beter de plant en de bodem beschermd zijn tegen ziektes en plagen. Een optimale bodem zou een gehalte organische stof van tegen de zes procent hebben, maar op dit moment zit de grond rond de vier procent. Een procentpunt omhoog is makkelijker gezegd dan gedaan. Dat moet je geleidelijk opbouwen met behulp van bodembioïologie. De grootste boosdoener is volgens Bressers senior in dit geval kunstmest. Een kilo zuivere stikstof die niet wordt opgenomen door de plant, zou in de bodem zorgen voor de afbraak van honderd kilo organische stof. Dat is dan ook de reden dat de kwekerij helemaal geen kunstmest inzet, maar alleen organische meststoffen gebruikt.

Als ik met vader en zoon Bressers door de kwekerij loop, zijn ze bezig met de eerste rooiwerkzaamheden. Daarbij valt deze slimme aanhanger op, die wordt gebruikt om kluiten van het bedrijf te halen. Gebr. Bressers heeft sinds een aantal jaren een eigen Holmac-roomachine. Volgens de kwekers is dat nodig om de snelheid van leveren te kunnen realiseren die tegenwoordig nodig is. Als de bomen gerooid zijn en de kluiten gemaakt, worden ze van de kwekerij gehaald met deze aanhanger, die aan een compacttractor gekoppeld zit. Het unieke van de aanhanger is dat de achterwielen ook kunnen draaien. Daardoor kun je altijd in de rij komen. De tweede slimigheid is dat de bomen niet op de aanhanger worden gezet, maar op een soort pallet worden geplaatst, die met een heftruck van de aanhanger af gehaald kan worden.

Be social

Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/artikel.asp?id=23-6251